

ДО НАУЧНОТО ЖУРИ

формирано за защитата на дисертационен труд “Публичното предлагане на ценни книжа”, представен от Ясен Любенов Николов за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в образователно направление по 3.6 „Право“ (Гражданско и семейно право/Търговско право)

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ю.н. Ангел Калайджиев

I. Ясен Любенов Николов, редовен докторант по гражданско и семейно право (търговско право) към катедра „Гражданско-правни науки“, е представил за обсъждане дисертационен труд „Публичното предлагане на ценни книжа“.

II. Ясен Николов е редовен докторант през периода 2014 – 2017 г. по Гражданско и семейно право (Търговско право) в Юридическия факултет на Софийския университет (СУ) „Свети Климент Охридски“. Успешно е положил докторантски минимума. Водил е семинарни занятия в рамките на редовната докторантура по Търговско право и Гражданско право – обща част в Юридическия факултет на СУ „Свети Климент Охридски“ с общ хорариум в размер на 300 (триста) часа. С решение на Факултетния съвет на Юридическия факултет при Софийския университет „Свети Климент Охридски“ от 13.03.2018 г. Ясен Николов е отчислен с право на защита допуснат при спазване на всички изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България и подзаконовата правна уредба. Със заповед № ВО38-185/21.03.2018 г. на ректора е утвърдено научно жури за провеждане на публичната защита, на което съм член.

III. Докторантът е роден на 26 юли 1988 г. 26 юли 1988 г.. Завършил е Юридическия факултет на СУ през 2012 г.

Ясен Николов има изявени научни интереси още като студент. През 2008 г. е спечелил трето място на годишния конкурс по обща теория на правото, организиран от Юридическия факултет на СУ с разработка на тема „Правни принципи“. През 2009 г. е участвал в организирания от Юридическия факултет на СУ конкурс за студентски научни съчинения с тема „Договорът за гражданско дружество в римското право и в съвременното българско право“. Бил е член и съпредседател на кръжока по гражданско право към Юридическия факултет на СУ. През 2010 г. е спечелил първо място на организираното от кръжока по гражданско право към Юридическия факултет на СУ Национално състезание по решаване на казуси в областта на гражданското и търговското право. През същата година е представил доклад в материята на европейското право в рамките на младежката научна школа – „Модерното общество“, Оазис 2010 г. и е получил почетен диплом за личен принос и участие в международната конференция „Европейският съюз след Лисабонския договор – по-близо до гражданите“. През 2011 г. е спечелил трето място на организираното от кръжока по гражданско право към Юридическия факултет на СУ Национално състезание по

решаване на казуси в областта на гражданското и търговското право, първо място в организираните от Юридическия факултет на СУ конкурси за студентски научни съчинения с разработка на тема „Договорът за спогодба“, представил е доклад на тема „Стопанската непоносимост“ в рамките на младежката научна школа – „Модерното общество“, Оазис 2011 г., и е участвал в проект, завършил с представяне на доклад на деветата годишна конференция на ОЛАФ (Европейска служба за борба с измамите), посветен на сътрудничеството между правните институции и администрацията в борбата срещу измамите, засягащи бюджета на Европейския съюз, под ръководството на Генералния директор на ОЛАФ и Главния прокурор на Република България. През 2012 г. докторантът е представил доклад на тема „Непреодолимата сила“ в рамките на младежката научна школа – „Модерното общество“, Китев 2012 г. За научната си дейност като студент докторантът е многократно награждаван – през 2011 г. е получил награда на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за постигнати успехи в научноизследователската дейност и награда за отличен успех, активна кръжочна и обществена дейност в памет на проф. д.ю.н. Витали Таджер. През 2012 – 2013 г. е сътрудничил при изготвянето на броеве на изданието на сдружение „Център за правни инициативи“ Юридически барометър“.

Научните интереси на докторанта са в областта на търговското право, гражданското право, правото на Европейския съюз и други клонове на правото. Сериозните му научни интереси са изразени в следните публикувани от него статии и студии: „*Някои практически аспекти на нищожните сделки по чл. 26, ал. 2 ЗЗД – въпроси на съдебната практика*“ - списание „Общество и право“, брой 4 от 2013 г.; „*Непреодолимата сила*“ - списание „Търговско и конкурентно право“, брой 7 от 2012 г. – приложение; „*Договорът за спогодба*“ – материалноправни, процесуалноправни и сравнителноправни аспекти“ - списание „Общество и право“, брой 2 от 2012 г.; „*Стопанската непоносимост*“ - списание „Търговско и конкурентно право“, брой 9 от 2011 г. – приложение; „*Новите възможности пред физическите и юридическите лица за оспорване на актове на Европейския съюз*“ - списание „Общество и право“, брой 10 от 2010 г. (в съавторство).

От декември 2013 г. Ясен Николов е вписан като адвокат в Софийска адвокатска колегия. Между 2012 и 2017 г. е работил като адвокатски сътрудник, юрисконсулт и адвокат в адвокатски дружества „Дишев и партньори“ и „Димитров, Чомпалов, Тодорова“. Към момента работи като консултант в „Банка ДСК“ ЕАД.

Владее английски и немски език.

IV. Актуалният характер на избраната от автора тема на дисертационния труд е безспорен. Той се предпоставя от необходимостта да бъде анализирана задълбочено недостатъчно изследвана проблематика на публичното предлагане на ценни книжа.

V. Дисертационният труд е с обем 226 страници. Структурата на работата включва увод, четири глави и заключение. Систематиката на работата е съобразена със спецификата на изследваното правно явление. Отделните глави са добре балансирани и логически свързани. Те съдържат последователно и задълбочено излагане на всички основни въпроси, които уредбата на публичното предлагане на ценни книжа поставя. Уводът представя предмета на изследване на работата. В първа глава „Понятие и правна същност на публичното предлагане на ценни книжа“ са последователно анализирани историята на института, правната рамка в Европейския съюз и САЩ и действащата правна уредба. Изследвани са понятието за ценна книга. Анализирани са понятието и същността на публичното предлагане. Глава втора „Изготвяне, одобрение и публикуване на проспекта за публично предлагане на ценни книжа“ е посветена на

същността на проспекта, изключенията, при които не се изисква публикуване на проспект, производството по одобряване на проспекта и публикуването на проспекта. В трета глава „Особености при публичното предлагане на облигации“ е отделено внимание на специфичните особености при проспекта на облигации. В последната четвърта глава „Отговорност и правни последици при публично предлагане на ценни книжа, извършено при проспект, който съдържа невярна, непълна или заблуждаваща информация“ предмет на изследване са административноправните, гражданскоправните и други последици от публикуване на проспект, който съдържа невярна, непълна или заблуждаваща информация. Работата завършва със заключение, в което са направени предложения de lege ferenda.

VI. Дисертационният труд съдържа редица достойнства.

1. Той разкрива задълбочени познания на автора по проблема като правна уредба, теория и практика. Не може да не се отбележи високата езикова култура и ясният и точен стил на изразяване на докторанта. Работата заслужава висока оценка, тъй като тя разкрива богатата правна култура и уменията на автора да подложи на задълбочен критичен и аргументиран анализ традиционно застъпвани и поддържани в правната теория и съдебната практика становища.

2. Авторът е анализирал критично цялата българска литература, посветена на проблематиката на публичното предлагане на ценни книжа, както и голям брой сериозни чужди, предимно американски и английски, изследвания. Задълбочено са обсъдени съвременните теоретични виждания в тази област. Научният апарат е богат, а цитирането е точно и добросъвестно. Личи доброто познаване на правната теория, което е позволило на автора да прояви самостоятелно отношение към изследваните отношения и да аргументира собствени тези - основна предпоставка за научна работа. Силно впечатление прави и коректното отношение на дисертанта при излагането на собствените и чуждите аргументи. При аргументиране на собствената теза докторантът привежда и контрааргументи, което подсилва тежестта на неговите доводи и показва уважение към чуждите становища.

3. В проекта за дисертационен труд авторът е съчетал умело различни методи на научно изследване, което е несъмнено негово достойнство. С най-голям успех в изследването са използвани сравнителноправният, историческият и позитивистичният методи, което се обуславя от спецификата на явленията.

Сериозни научни приноси разкрива задълбоченият анализ на източниците на европейското право и значението им за нашето вътрешно право и по-специално на Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търговия, Регламент (ЕО) № 809/2004 на Комисията от 29 април 2004 година относно прилагането на Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на информацията, съдържаща се в проспектите, както и формата, включването чрез препратка и публикуването на подобни проспекти и разпространяването на реклами, и Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 година относно проспекта, който трябва да се публикува при публично предлагане или допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар.

Анализирана е ролята на Европейския орган за ценни книжа и пазари, който се явява наднационален европейски надзорен орган.

4. Трудът съдържа и следните научни приноси.

Той е първото цялостно изследване на правната уредба на публичното предлагане на ценни книжа в Република България.

Принос на автора е аргументираното представяне на целта на правната уредба на публичното предлагане - защитата на инвеститорите.

Научен приносен характер се съдържа в критичния анализ на законодателството и предложенията *de lege ferenda*, целящи както защитата на инвеститорите и намаляването на административната тежест за емитентите на ценни книжа.

Достойнство на работата е аргументираното обосноваване на необходимостта от запазване на действащия модел за разкриване на информация за публичното предлагане на ценни книжа и неговото усъвършенстване, изразяващо се в диференциране на законовите изисквания за предоставяне на информация.

Безспорен научен принос на дисертанта е предложената от него научна дефиниция на правното явление „публично предлагане на ценни книжа“, съдържащо критика на легалната дефиниция, както и изясняването на същността на публичното предлагане на ценни книжа като смесен фактически състав, и представянето на научно определение на понятието „първично публично предлагане на ценни книжа“.

Достойнство на работата е и сравнението на публичното предлагане с други правни явления като рекламирането на ценните книжа и краудфъндинга.

За първи път в нашата литература подробно се изследва договорът за поемане, като се изяснява същността му и се предлага дефиниция на този договор.

Заслужава подкрепа съдържащият се в работата анализ на производството по потвърждаване на проспекта, както и критичният анализ на компетенциите на Комисията за финансов надзор.

Приносен характер има научното обосноваване на комплекс от предварителни и последващи юридически гаранции за защита на инвеститорите при публично предлагане на ценни книжа, включващи и предложения за усъвършенстване на действащата нормативна уредба.

Приносен характер има изясняването на особеностите на публичното предлагане на облигации и на правомощията на довереника на облигационерите.

Принос на автора е анализът на унищожаемостта на сделката, чрез която инвеститор е придобил ценни книжа.

Ценни научни приноси се съдържат в предложенията *de lege ferenda* за: усъвършенстване съдържанието на проспектите за публично предлагане на ценни книжа; усъвършенстване на подзаконовата правна уредба с оглед избягване преповтарянето на текстовете на закона и на актовете на Европейския съюз; поставяне на изискване резюмето към проспекта да бъде изготвяно и на още един език, освен основния; премахване на правилото, ограничаващо отговорността на регистрираните одитори при публично предлагане на ценни книжа; отпадане на изискването за представяне на устава на емитента при подаване на заявление за потвърждаването на проспект за публично предлагане на ценни книжа, когато този устав е обявен в търговския регистър; усъвършенстване на съдържанието на легални термини, съдържащи се в Закона за публичното предлагане на ценни книжа; поставяне на допълнителни критерии за правото на отказ на инвеститорите; прецизиране на принудителните административни мерки, прилагани от Комисията за финансов надзор; хармонизиране в рамките на Европейския съюз на уредбата на гражданската отговорност; изменение на разпоредбата на чл. 313, ал. 4 от Наказателния кодекс.

5. Към автора могат да бъдат отправени и някои препоръки с цел усъвършенстване на работата.

Би могло да се отправи препоръка за задълбочаване на анализа на отделните елементи от състава на публичното предлагане, особено на тези при вторичното публично предлагане. Работата би спечелила, ако се разшири изследването и в областта на последиците от публичното предлагане на ценни книжа.

VII. Сериозната научна подготовка на дисертанта е видна и от публикуваните от него статии по темата на дисертацията: *„Правни последици при публично предлагане на ценни книжа, извършено при проспект, който съдържа невярна, непълна или заблуждаваща информация“* – списание „Търговско и облигационно право“, брой 6 от 2016 г.; *„Особености при първичното публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на облигации“* – сборник „Научни трудове на Института за държавата и правото“ на БАН, том 14 от 2016 г.; *Проблеми на разкриването на информация в проспекта за публично предлагане на ценни книжа* – сборник „Научни трудове на Института за държавата и правото“ на БАН, том 13 от 2015 г.; *„Отговорност и правни последици при публично предлагане на ценни книжа, извършено при проспект, който съдържа невярна, непълна или заблуждаваща информация“* – сборник „Научни трудове на Института за държавата и правото“ на БАН, том 10 от 2015 г.

VIII. Изложените по-горе препоръки относно дисертационния труд имат второстепенен характер и по никакъв начин не намаляват неговото значение. Трудът отговаря на всички изисквания на чл.6, ал.3 от Закона за развитието на академичния състав – той съдържа научни резултати, които представляват оригинален принос в науката, и показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания в областта на търговското право и способности за самостоятелни научни изследвания. Ето защо убедено предлагам на Научното жури да одобри работата на кандидата и да направи предложение до председателя на факултетния съвет при Юридическия факултет на Софийския университет “Св. Климент Охридски” на Ясен Любенов Николов да бъде дадена образователната и научна степен „доктор”.

София, 29 април 2018 г.

Ангел Калайджиев: